

एन्टिस्पास्मोडिक्स र एन्टिईमिटिक्स

आन्द्रा ऐंठन र बान्ता

आन्दुको ऐंठन ठूलो वा साना आन्द्राहरूको अनियन्त्रित मांसपेशी संकुचन हो। यो ब्लोटिङ, पेट कस्सिनु, पखाला वा कब्जको साथ पनि हुन सक्छ। बान्ता वा फ्याँक्नु (एमेसिस पनि भनिन्छ) पेटको सामग्रीहरूलाई अन्ननलिकाबाट र मुखबाट बाहिर जबरजस्ती निकाल्छ।

ती दुबै रोगहरू होइनन् तर धेरै अन्तर्निहित चिकित्सा अवस्थाहरूको सामान्य लक्षणहरू हुन्। आन्द्राको ऐंठन सामान्य रूपमा इरिटियल आन्द्रा सिन्ड्रोम, ग्यास्ट्रोएन्टेरिटिस, खाना एलर्जी र भावनात्मक तनावमा देखा पर्दछ। बान्ता ग्यास्ट्रोइन्टेरिटिस, बिहानको बिरामी प्रारम्भिक गर्भावस्था, खाना विषाक्तता, यात्रा बिरामी, गम्भीर दुखाइ, माइग्रेन, भर्तिगो, र केमोथेरापी वा एनेस्थेसियाको प्रतिकूल प्रतिक्रियाहरू मध्ये एक हो। गम्भीर बान्ता डिहाईड्रेसन र इलेक्ट्रोलाइट असंतुलन हुन पनि सक्छ।

उपचार

दुवै आन्द्राको ऐंठन र बान्ता को अन्तिम उपचार अन्तर्निहित कारण पत्ता लगाउन र चिकित्सा निरीक्षण अन्तर्गत उचित उपचार प्राप्त गर्न को लागी हो। जब अन्तर्निहित कारणहरूको उपचार गरिएता पनि लक्षणहरू रहिरहन्छ, एन्टिस्पास्मोडिक औषधि वा एन्टिमेटीक औषधि (एन्टी-सिकनेस पिलहरू) लाई आंतको ऐंठन कम गर्न वा बान्तालाई क्रमशः कम गर्ने उपायको रूपमा लिन सकिन्छ। यस बाहेक, ट्राभल सिकनेस, बिहानको बिरामी, केमोथेरापी वा शल्यक्रियाका परिस्थितिमा एन्टिमेटीक औषधिहरू बान्ता रोक्न प्रयोग हुन सक्दछ।

एन्टिस्पास्मोडिक्स

एन्टिस्पास्मोडिक्सले मांसपेशीहरूलाई विश्राम दिन्छ, जसले गर्दा स्पास्मोडिक दुखाइ कम हुन्छ। तिनीहरूलाई दुई मुख्य प्रकारहरूमा वर्गीकृत गरिएको छ: मांसपेशी शिथिलताहरू जस्तै एल्भेरिन र मेबेवेरिन, र एन्टिकोलिनर्जिक्स जस्तो कि हाइओसिन।

धेरै जसो एन्टिस्पास्मोडिक्स या त फार्मेसी मात्र औषधि वा प्रिस्क्रिप्शन औषधि हुन्। तिनीहरू ट्याब्लेट, क्याप्सूल, सिरप, ईन्जेक्सन र प्याचहरू जस्ता धेरै खुराक फारमहरूमा उपलब्ध छन्।

सामान्य साइड इफेक्ट र एन्टिस्पास्मोडिक्सको सावधानी

एन्टिस्पास्मोडिक्सका प्रकारहरू	सामान्य साइड इफेक्टहरू	सावधानी
1. स्नायु मांसपेशी आराम Smooth muscle relaxants	- वाक्काकी - Dyspnoea - टाउको दुखाई - चक्कर - प्रुरिटस र दाग	पक्षाघातको इलियस (paralytic ileus) का बिरामीहरूलाई दिनु हुँदैन
2. एन्टिकोलिनर्जिक्स	- तन्द्रा - कब्ज - तीव्र / अनियमित मुटुको धड्कन - मूत्र विसर्जन र अवधारणमा समस्या - धमिलो दृष्टि - सुख्खा मुख - फ्ल्याशिंग	- बच्चाहरू र बुढेसकालमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस् - ग्यास्ट्रो-oesophageal रोग, तीव्र मायोकार्डियल इन्फ्रक्शन, उच्च रक्तचाप, hyperthyroidism, र कोण-बन्द जलबिन्दुबाट संवेदनशील बिरामीहरूमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस्। - मायास्थेनिया ग्रेभिस, पाइलोरिक स्टेनोसिस, पक्षाघातको इलियस र प्रोस्टेटिक वृद्धिका बिरामीहरूलाई दिनु हुँदैन।

एन्टिस्पास्मोडिक्स लिने बारेमा सामान्य सल्लाह

- एन्टिस्पास्मोडिक्स मुख्यतया स्थायी उपचारको सट्टा लक्षणात्मक राहतका लागि प्रयोग गरिन्छ, त्यसैले यी औषधीहरूको अत्यधिक प्रयोगबाट टाढा रहनु पर्छ।
- एन्टिस्पास्मोडिक्सले लक्षणहरूलाई दबाउन सक्छ र अन्तर्निहित बिरामीको पत्ता लगाउन बाधा पुर्याउन सक्छ, त्यसैले यसलाई चिकित्सा परामर्श बिना लिनु हुँदैन। अन्तर्निहित बिरामीको उपचारमा ढिलाइ गरेमा गम्भीर परिणाम हुन सक्छ।
- खाना खानु भन्दा ३० मिनेट देखि एक घण्टा अघि वा डाक्टरको निर्देशन अनुसार एन्टिस्पास्मोडिक्स लिन सल्लाह दिइन्छ।

एन्टिईमिटिक्स

एन्टिमेटीक्सले एमेसिससँग सम्बन्धित रिसेप्टर साइटहरूलाई अवरोध गरेर कार्य गर्दछ। त्यहाँ बिभिन्न छनोटहरू छन् तर सामान्यतया प्रयोग हुने एन्टिमिटिक्समा एन्टीहिस्टामाइन्स (उदाहरण: प्रोमेथाजाइन र डायमेथाइड्रेनेट), एन्टिकोलिनेर्जिक्स (उदाहरणका लागि हाइस्कोसिन), फेनोथियाजाइन्स (उदाहरण: प्रोक्लोरपेराइन), डोपामाइन प्रतिपक्षी (जस्तै मेटाक्लोप्रामाइड र डोमपेडोन), र H एचटी - रिसेप्टोगन)। एन्टिमेटीक्सको छनोट मुख्यतया बान्ताको कारणमा निर्भर गर्दछ। उदाहरण को लागि, हाइस्कोसिन र एन्टीहिस्टामाइन्स ट्राभल बिरामी रोक्नका लागि प्रयोग गरिने प्रमुख औषधी हुन्, जबकि H एचटी--रिसेप्टर विरोधीहरू केमोथेरापी प्राप्त गर्ने बिरामी र पोस्टओपरेटिभ बान्तामा बान्ताको व्यवस्थापनमा मूल्यवान् छन्।

प्रायः प्रयोग हुने एन्टिमेटीकहरू फार्मसी मात्र औषधी वा प्रिस्क्रिप्शन औषधि हुन्। तिनीहरू ट्याबलेट, क्याप्सूल, सिरप, इन्जेक्सन, सोसोसिटरी र प्याचको रूपमा उपलब्ध छन्। एन्टिमेटीक औषधि लिनु अघि तपाईंले स्वास्थ्यकर्मीहरूको सल्लाह लिनु पर्छ।

सामान्य साइड इफेक्टहरू र एन्टिईमिटिक्स को सावधानी

एन्टिईमिटिक्सका प्रकार	सामान्य साइड इफेक्टहरू	सावधानी
1. Anticholinergics	• तन्द्रा • कब्ज • तीव्र / अनियमित मुटुको धड्कन • मूत्र जरुरी र अवधारण • धमिलो दृष्टि • सुख्खा मुख • फ्ल्याशिंग	• बच्चाहरू र बुढेसकालका बिरामीहरूमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस् • ग्यास्ट्रो-oesophageal भाटा रोग, तीव्र मायोकार्डियल इन्फ्रक्शन, उच्च रक्तचाप, hyperthyroidism, र जो कोण-बन्द जलबिन्दु को लागि संवेदनशील छन्, त्यस्ता बिरामीहरूमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस्। • मायास्थेनिया ग्रेभिस, पाइलोरिक स्टेनोसिस, पक्षाघातको इलियस र प्रोस्टेटिक वृद्धिका बिरामीहरूलाई दिनु हुँदैन।
2. एन्टीहिस्टामाइन्स Antihistamines	• तन्द्रा • टाउको दुखाई • सुख्खा मुख • धमिलो दृष्टि • कब्ज • मूत्र विसर्जन र अवधारणमा समस्या	• बच्चाहरू र बुढेसकालमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस् • प्रोस्टेटिक बृद्धि, मूत्र प्रतिधारण, र जो कोण कोण बन्द जलबिन्दु का संवेदनशील बिरामीहरूमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस्।
3. फेनोथियाजाइन्स Phenothiazines	• असामान्य अनुहार र शारिरिक चाल • लयबद्ध, जिब्रो, अनुहार र जबडाको अनैच्छिक चाल	• बच्चाहरू र बुढेसकालमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस् • हृदय रोग, पार्किन्सन रोग, मिर्गी, डिप्रेसन, मायास्थेनिया ग्रेभिस, प्रोस्टेटिक वृद्धि, र जो कोण-बन्द

	• कम्पन • बेचैनी • Sedation	- जलबिन्दु को लागी संवेदनशील रहेका बिरामीहरूमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस्। • केन्द्रीय स्नायु प्रणाली डिप्रेसन र phaeochromocytoma का बिरामीहरूलाई दिनु हुँदैन।
4. Dopamine antagonists	• असामान्य अनुहार र शारीरिक चाल • तन्द्रा • Hyperprolactinaemia	• मेटोक्लोप्राइडको लागि • बच्चाहरू, युवा वयस्कहरू र वृद्धहरूमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस् • उच्च रक्तचाप, कार्डियक चालन गडबडी र मिर्गी बिरामीहरूमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस् • ग्यास्ट्रो-आंत्र अवरोध, छिद्र वा रक्तस्राव र phaeochromocytoma का बिरामीहरूलाई दिनु हुँदैन। • Domperidone को लागी • बच्चाहरूमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस् • प्रोलेक्टिनोमा बिरामीहरूमा प्रयोग गर्नु हुँदैन
5. 5HT ₃ -receptor antagonists	• कब्ज • टाउको दुखाई • फ्ल्याशिंग • इंजेक्शन साइटमा प्रतिक्रिया	• सबटाउट आंत्र अवरोध वा जो क्यूटी-अन्तराल विस्तारको लागि संवेदनशील बिरामीहरूमा सावधानीका साथ प्रयोग गर्नुहोस्। • जन्मजात लोड QA सिन्ड्रोम भएका बिरामीहरूमा प्रयोग गर्नु हुँदैन • एचटी रिसेप्टर एन्टगोनिस्ट एन्टिमिटिक्सले जीवन-जोखिम हुने खालका सेरोटोनिन सिन्ड्रोम निम्त्याउने रिपोर्ट गरिएको छ, विशेष गरी जब अन्य सेरोटोनर्जिक र / वा न्यूरोलेप्टिक औषधिहरूको संयोजनमा लिईन्छ। यदि त्यस्ता घटनाहरू घट्यो भने उपचार बन्द गर्नुपर्दछ र सहयोगी लक्षणात्मक उपचार शुरू गरिनुपर्छ।

एन्टिमिटिक्स लिने बारे सामान्य सल्लाह

- एन्टिमिटिक्स मुख्यतया स्थायी उपचारको सट्टा लक्षणात्मक राहतका लागि प्रयोग गरिन्छ,

- त्यसैले यी औषधीहरूको अत्यधिक प्रयोगबाट टाढा रहनु पर्छ।
- एन्टिमिटिक्सले लक्षणहरूलाई दबाउन सक्छ र अन्तर्निहित रोग पत्ता लगाउन बाधा पुर्याउन सक्छ, तिनीहरूलाई चिकित्सा परामर्श बिना लिनु हुँदैन। अन्तर्निहित बिरामीको उपचारमा ढिलाइ भए गम्भीर परिणाम हुन सक्छ।
- एन्टिमिटिक्स लिइसकेपछि ड्राइभ वा मेसिनरी संचालन नगर्नुहोस्।
- एन्टिमिटिक्सलाई रक्सीको साथ सेवन गर्नु हुँदैन किनभने तिनीहरू मध्ये धेरैले केन्द्रीय स्नायु प्रणालीलाई दबाउने प्रभाव पार्छन् र रक्सीले त्यस्तो प्रभावलाई मद्दत गर्न सक्छ, यसैले हानिकारक प्रभावहरू निम्त्याउन सक्छ।
- बान्ता पछि केहि घण्टा भित्र ठोस खाना सेवन नगर्नुहोस्, र अधिक आराम लिनुहोस् र डिहाइड्रेशन रोक्नको लागि तरल पेय पदार्थको सानो घूंटहरू लिईराख्नुहोस्।
- कडा गन्ध र अन्य ट्रिगरहरू जस्तै गर्मी र फ्लिकरिंग बत्तीहरू बेवास्ता गर्नुहोस्, जसले बान्तालाई राहत दिन मद्दत गर्दछ।

तपाईंको डाक्टर संग कुराकानी

- एन्टिस्पास्मोडिक्स र एन्टिमिटिक्स लिनु अघि चिकित्सा सल्लाह लिनुहोस्, विशेष गरी यदि तपाईं गर्भवती हुनुहुन्छ वा स्तनपान गराउँदै हुनुहुन्छ भने।
- बच्चाहरू वा वृद्धहरूलाई चिकित्सा सल्लाहबिना एन्टिस्पास्मोडिक्स र एन्टिमिटिक्स नदिनुहोस्, किनकि उनीहरू औषधी प्रतिकूल प्रतिक्रियाहरूमा अधिक तत्पर हुन्छन्।
- यदि बान्ता तपाईंले लिईराख्नु भएको औषधिको प्रभाव स्वरूप आएको हो भने तपाईंको डाक्टरसँग परामर्श गर्नुहोस् तर तपाईं आफैले औषधी लिन रोक्नु हुन्न।
- यदि तपाईंको बान्ता हरियो वा रगतको साथ छ भने, कृपया तुरुन्त चिकित्सकीय सल्लाह लिनुहोस्।
- यदि बान्ता २४ घण्टा भन्दा बढि रहन्छ भने, वा द्रुत पेट दुखाइ वा टाउको दुखाइको साथमा छ भने वा तपाईं १२ घण्टा भन्दा बढी तरल पदार्थ राख्न असमर्थ हुनुहुन्छ भने तत्काल चिकित्सकीय उपचार खोज्नुहोस्।

एन्टिस्पास्मोडिक्स र एन्टिमिटिक्सको भण्डारण

एन्टिस्पास्मोडिक्स र एन्टिमिटिक्सलाई चिसो र सुख्खा ठाउँमा राख्नुपर्दछ। लेबलमा निर्दिष्ट नभएसम्म, औषधि फ्रिजहरूमा भण्डार गर्नु हुँदैन। यसका अतिरिक्त, औषधिजन्य दुर्घटना रोक्नको लागि बच्चाहरूको पहुँचभन्दा पर उचित रूपमा राख्नुपर्दछ।

स्वीकृति: औषधि कार्यालयले व्यावसायिक लेख तथा गुणवत्ता आश्वासन (PD&QA) लाई धन्यवाद दिन्छ जसले यस लेखको तयारीमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याएका छन्।

औषधि कार्यालय
स्वास्थ्य विभाग
२०२१ जनवरी